



ODENSE KOMMUNE

# Er arkivets samlinger dækkende?

Indsamling, modul 2.2  
Jens Åge S. Petersen  
Odense Stadsarkiv



# Hvad er vi?

Hvad er et lokalarkiv?

”Et lokalarkiv indsamler arkivalier, billeder m.m. af ikke-statslig proveniens i et nærmere afgrænset område og stiller det til rådighed for offentligheden efter gældende regler for tilgængelighed”.

(Råd og vejledning. SLA's hjemmeside)



## Hvad skal vi indsamle?

”Arkivalier, der er blevet udvalgt til permanent eller langsigtet bevaring på grund af deres varige kulturelle, historiske eller bevismæssige værdi.

Arkivalier er normalt upublicerede og næsten altid enestående, i modsætning til bøger eller tidsskrifter, hvor der findes mange ens eksemplarer”.

(Wikipedia)



ODENSE KOMMUNE

# Hvad med ikke-originalt materiale?

Aviser og avisudklip

Matrikelkort og målebordsblade (i kopi)

Kopier af kirkebøger og folketællinger

Trykt litteratur om egnen

Arkivet som lokalt dokumentationscenter



ODENSE KOMMUNE

Det er arkivets mål at **indsamle**, ordne og opbevare kilder til lokalområdets historie.

*”Indsamling*

*Bevaring*

*Formidling”*



## To former for indsamling

- Aktiv indsamling
- Passiv indsamling



ODENSE KOMMUNE

Hvad kan man forvente at finde på et lokalarkiv, som har indsamlet materiale siden 1980'erne?



- Foreningslivet + andelsbevægelsens institutioner
- Skoleforhold
- Erhvervsforhold (områdets dominerende erhverv)
- Topografi
- Bygninger
- Personalhistorie (Fremtrædende personer)
- Andet?





ODENSE KOMMUNE

Men er det dækkende?



## Hvad har vi?

Tendens til at sætte fokus på det, vi i forvejen opfatter som det centrale – som f.eks. gårdene, andelsmejeriet, forsamlingshuset, kendte personer osv.

## Men hvad med alt det andet?



ODENSE KOMMUNE

# Mangler i samlingerne – bagudrettet

Vi har gårdejernes historie

*Hvad med landarbejderne?*

Vi har de gamle slægters historie

*Hvad med tilflytterne, indvandrerne?*

Vi har modstandsfolkernes historie

*Hvad med værnemagerne og  
frikorpsmændenes historie?*

Vi har kernefamiliens historie

*Hvad med de andre samlivsformer?*



ODENSE KOMMUNE

# Mangler i arkivet – fremadrettet

Vi har købmand Andersens arkiv

*Skal vi også have fat i NETTOs arkiv?*

Vi har idrætsforeningens arkiv

*Hvad med Fitness-kæden?*

Vi har forhandlingsprotokollerne på  
papir

*Hvordan får vi fat i de digitale?*



# Mangler i samlingerne

- Vor samlinger er som små øer med masser af vand omkring
- Indsamlingen sker tilfældigt
- Det er umuligt at dække alt
- Hvis vi ikke dokumenterer og indsamler det, vil det formentlig gå tabt



ODENSE KOMMUNE

# Arbejdsspørgsmål

På hvilke områder synes du, at dit arkiv har gode samlinger? Hvorfor!

På hvilke områder synes du, at dit arkiv mangler noget i samlingerne? Hvorfor!



## Hvad kan manglerne være?

- **Lokaliteter**

Er nogle dele af arkivets dækningsområde bedre dækket end andre?

- **Tidsmæssigt**

Er nogle perioder dækket bedre end andre?)

- **Sociale grupper**

Er der skævvægt til fordel for f.eks. større gårdmænd?

- **Hele befolkningen**

Er også tilflyttere, sommerhusejere, indvandrere etc. repræsenteret?

- **Egnens særmærke**

Er egnen kendt for noget specielt – erhverv, religiøs bevægelse, institution etc.?



# Begrebet Enestående National Betydning

Enestående National Betydning	Genstande med en væsentlig symbolsk karakter først og fremmest i forhold til den danske kulturarv
Væsentlig National Betydning	Genstande som er af væsentlig betydning for den danske kulturarv, men som ikke opfylder kriterierne i kategori 1
Regional/lokal eller Begrænset National Betydning	Genstande, som ikke er afgørende betydning for den nationale kulturarv, men som kan have lokal, regional eller anden mere afgrænset betydning
Mindre Betydning	Genstande, der er indgået i samlinger tilfældigt eller som dele af andre erhvervelser.





## Enestående Betydning

Enestående Betydning

Augustoprøret 1943

(<http://arkiv.dk/vis/1006378>)

(<http://arkiv.dk/vis/1006401>)

[DKP Odenses arkiv](#)

Væsentlig Betydning

Fyens Stiftstidendes pressefotosamling

Thomas B. Thriges Fabrikker

Dansk Kvindesamfund, Odense Afd.

Begrænset Betydning

[De fire kongers forening](#)

Mindre Betydning

[Christian Marius Petersens arkiv](#)



## Hvad skal en formuleret indsamlingspolitik?

- Komplementere vor samling
- Skabe ny viden og indsigt
- Aktiv indsamlings- og registreringspolitik, så formidlingen kan målrettes bedre
- Skabe opmærksomhed om arkivet
- Bogudgivelse
- Udstilling
- Kulturdag – arkivernes dag
- Egen interesse

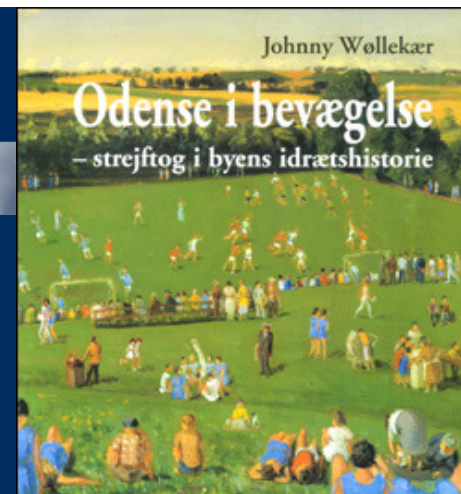


## Nyt fokus

- Andre *indgangsvinkler* (f.eks. fokus på mennesker, bierhverv)
- Andre *arkivalier* (billeder, smalfilm, VHS-bånd, erindringer)
- Andre *dokumentationstyper* (interviews, video, hjemmesider)



ODENSE KOMMUNE



## Idrætsindsamlingen

1. Udsendte en plakat og informationsfolder til alle byens idrætsforeninger, pressen, biblioteker og andre offentlige steder
2. Arbejdsgruppe dannet (godt 30 idrætsfolk)
3. Udstilling
4. Arbejdsgruppen kørte videre (erindrings-værksted, interviewgruppe, research)



ODENSE KOMMUNE

## Andre eksempler på aktive indsamlinger

Andelsfrysehuse i Sønderlø Kommune

(<http://arkiv.dk/vis/946837>)

Vojensbilleder.dk

([www.vojensbilleder.dk](http://www.vojensbilleder.dk))



# Indsamlingsstrategi

Hvordan gør vi det bedst?

- Spredelhagl (usystematisk)
- Målrettet (systematisk)



## Eksempler på fælles indsamlingskampagner

- Etniske minoriteter (Vejle, Aalborg)
- Smalfilm (SLA Fyn)
- Erhverv, der forsvinder (LAVA)
- Lodshistorisk dataindsamlingsprojekt (Dragør m.fl.)



## Hvad gør vi, når arkivskaberne går digitale?

- Hjemmesider
- Instagram
- Facebook
- #Mit Odense/Vejle/Søndersø/Grenaa etc.





ODENSE KOMMUNE



ODENSE FØR OG NU.



Jens

Startside



Tryk på Enter for at slå kommentaren op.



**Ole Najbjerg Poulsen**

12. juni · Redigeret

Den gamle "tyrkiske" banegård fra 1865 (ombygget og udvidet i 1883-84), der fungerede som godsbanegård fra 1914 og frem til nedrivningen i 1957. Til højre for banegården ses Odense Post og Telegraf, som i dag huser spillestedet Posten. Vi er først i 1940erne. Foto: arkiv.dk



👍 Synes godt om

💬 Kommenter

42 personer synes godt om dette.

Vis 2 kommentarer mere



**Lene Albjerg Flot!**

12. juni kl. 14:53 · Synes godt om



**Bo Jessen** Ja, det går da virkelig ikke, Arne. Har du tænkt over hvor den arkitektoniske inspiration til Odenses øvrige bygningsværker kommer fra?

12. juni kl. 19:06 · Synes godt om



**Michael Pedersen Tja**, rådhuset er f.eks lavet efter Siennas rådhus i Italien...

12. juni kl. 19:17 · Synes godt om · 👍 1



Skriv en kommentar ...



Tryk på Enter for at slå kommentaren op.



**Ole Najbjerg Poulsen**

12. juni



SI

O  
kl  
P  
ny

V  
b  
B  
B

Da  
VII  
Me  
Fa



## Strategier for digital indsamling. (Arkiv-) historien gentager sig?

”Udviklingen af de historiske arkiver har til alle tider fulgt en nogenlunde fast skabelon: Først har man taget vare på statsmagtens og de nationale institutioners – og kulturpersonligheders – historie og dernæst de regionale og de kommunale. Til sidst har man inddraget det civile samfunds historie med virksomheder, foreninger og private borgere. Sådan var det i papirets tid, og nu gentager historien sig med de digitale arkiver”.

(Søren Bitsch, Aarhus Stadsarkiv)



## Indsamling af digitale arkivalier

- Smartarkivering (Aarhus Stadsarkiv)

[\(https://smartarkivering.dk/stadsarkiv/\)](https://smartarkivering.dk/stadsarkiv/)

Kolding Stadsarkiv.

<https://stadsarkiv.kolding.dk/brug-af-arkivet/digital-aflevering>